

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 23.08.2024

Sayı: 348

10/1746

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yan dal uzmanlıkları, ana dalda uzmanlığını tamamlamış hekimlerin daha ileri bir eğitim aldığı uzmanlık alanlarıdır. Bu alanlarda uzmanlaşabilmek için hekimlerin ana dal eğitimini bitirdikten sonra Yan Dal Uzmanlık Sınavı'na (YDUS) girmeleri gerekmektedir. 2021 yılında yürürlüğe giren bir yasa ile hekimlerimizin YDUS'a başvurma hakkı kazanmak için mecburi hizmetlerini tamamlanması zorunlu hale getirilmiştir. Ayrıca, mecburi hizmetin bitmesine en az 9 ay kala sınava girme şartı da getirilmiştir. Bu yasa uygulamaya girdiğinden bu yana, uzman hekimlerin YDUS'a girme oranında belirgin bir düşüş gözlenmiş ve bu da yan dal uzman kadrolarında önemli bir açık oluşmasına neden olmuştur. 2023 yılında Sağlık Bakanlığı, yan dal ihtisasını teşvik etmek için YDUS sınavını yılda iki kez yapmaya başlamış ve sınava girme süresi kısıtlamasını kaldırarak, mecburi hizmetin yarısını tamamlayan hekimlerin ihtisasa başlamasına imkan tanımıştır. Ancak, yapılan değerlendirmeler sonucunda, yan dal eğitimi alan hekim sayısının hala yeterli seviyeye ulaşmadığı görülmüştür.

Sağlık Bakanı'nın değişmesinin ardından, eski Sağlık Bakanı Fahrettin Koca döneminde yan dal uzmanlığı için uygulanması hedeflenen teşvik politikası terk edilmiştir. Dolayısıyla yan dal uzmanlıklarıyla ilgili sorunlar içinden çıkılmaz bir hal almıştır. Bakanlıkta yaşanan değişim ile birlikte yan dal uzman kadro sayıları azaltılmış ve mecburi hizmetin kaldırılması teklifinin yasalaşması rafa kaldırılmıştır. Dolayısıyla bu süreçte sınava giren hekimler ile onların hizmet edeceği hastalar mağdur edilmiştir. Bu durum, Sağlık Bakanlığı'nın yan dal uzman hekimlikleri konusunda tutarsız politikalar izlemeye devam ettiğini açıkça ortaya koymaktadır. Bu bilgiler ışığında, yan dal uzmanlarının sorunlarının tüm yönleriyle araştırılması ve konu hakkındaki sağlık politikalarının tutarlı ve doğru bir şekilde belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü' nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.

Op. Dr. Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

GEREKÇE

Yan dal uzmanlıkları, ana dallarda uzmanlığını almış hekimlerin üst ihtisas yaptıkları alanlardır. Bu alanlarda ihtisas yapmaya hak kazanmak için ana dalındaki eğitimini tamamlayan hekimler yan dal uzmanlık sınavına (YDUS) girmektedir. 2021 yılında çıkarılan yasayla, YDUS'a girebilmeye hak kazanmak için mecburi hizmeti bitirme zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca mecburi hizmetin bitmesine en az 9 ay kala girebilme şartı getirilmiştir. Bu yasanın yürürlüğe girmesinin ardından uzman hekimlerin YDUS sınavına giriş oranı ciddi miktarda azalmıştır. Bunun sonucunda ise, yan dal uzman kadro açığı oluşmuştur.

Buna mukabil bugün yan dal ihtisaslı bir hekim emekli olduktan sonra anayasal serbest çalışma hakkını kullanamamaktadır. Çünkü yan dal uzmanı hekimlere emekliliklerinin ardından özel hastanelerde kadrolu olarak çalışma izni verilmemektedir. Çünkü hükümet sağlık politikaları kapsamında, yan dal ihtisasını tamamlayıp, uzun yıllar ülkesine ve insanına hizmet eden bir hekime, emekliliğinin ardından "devletin kamuda yan dal ihtisaslı uzman hekime ihtiyacı var" gerekçesini sunarak, özel hastanelerde kadro almasını engellemektedir. Dolayısıyla yan dal uzmanı hekimlerin anayasal serbest çalışma hakkı gasp edilmektedir. Bu durum da ise yan dal uzman açığı gerekçesiyle uzun yıllar devlete hizmet eden hekimlerimiz mağdur edilmekte diğer yandan ise emekli olan yan dal uzmanı hekimlerimizin yerine yetiştirilecek yeni yan dal uzmanlarının kadro sayıları azaltılmaktadır.

Sağlık Bakanlığı tarafından uygulanan bu tutarsız politikanın bir nebze olsun rayına oturtulması amacıyla yan dal ihtisasını teşvik için 2023 yılında YDUS sınavı iki kez yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca sınava girme süresi kısıtlanması kaldırılarak; mecburi hizmetin yarısını bitirmek şartıyla ihtisasa başlama imkanı sağlanmıştır. Son yapılan değerlendirmelerde yan dal eğitimi alan hekim sayısının istenilen seviyeye gelmemesi nedeniyle 16.03.2024 tarihinde Fahrettin Koca tarafından "Yan dal eğitimi almaya hak kazanan hekimler için mecburi hizmet zorunluluğunun tamamen kaldırılacağı" duyurulmuştur. 02.06.2024 tarihinde ise aynı konu kapsamında Fahrettin Koca kamuoyuna bu kez "Yan dal uzmanı hekim sayısını ihtiyacı karşılayacak seviyeye getireceğiz" şeklinde bir açıklama yapmıştır. Yan dal hekim açığının kapatılmasının planladığı dair yapılan açıklamanın ardından 3254 hekim hem poliklinik hem nöbet hem de acil servis hizmetlerine devam ederken; bir yandan aile bütünlüklerini korumaya çalışmış diğer yandan ise gelecek hedeflerini gerçekleştirmek için büyük bir mücadeleye atılmışlardır.

Yan dal hekimleri ile ilgili yaşanan bu sıkıntılar ve tutarsız politikanın sonuçları yan dal için açılan kadro sayılarına da yansımıştır. 2020 yılında bütün ülke genelinde 1244 kişilik kontenjan ayrılmışken; bu sayı 2021 yılında 1476, 2022 yılında 2481 kişiye ulaşmıştır. Ancak 2023 yılında 888, 2024 yılının ilk döneminde ise yan dal hekimleri için yalnızca 492 kontenjan ayrılmıştır.

Sağlık Bakanlığında yaşanan değişim ile birlikte geline nokta uygulanan teşvik politikasının tam aksine yan dal kadro sayısı azaltılmış, mecburi hizmetin kaldırılması teklifi yasalaştırılmamış, sınava giren hekimler mağdur edilmiştir. Bu bilgiler ışığında Yan dal uzmanlarının sorunlarının tüm yönleriyle belirlenmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini arz ederiz.